

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Koroške razmere v državnem zboru.

Poslanci dr. Ferjančič, Klun in tovariši izročili so v predvčerajšnji seji poslanski zbornici nastopno

Interpelacija :

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Ziljsko dolino in župnijo Vrata na Koroškem, ki je ustanovljena v namen, da podpira narodno šolstvo, sklicala je na dan 11. oktobra t. l. shod na Bistrico, za kateri je bil določena nastopni vspeled: 1.) Pozdrav predsednikov. 2.) Govor o zapuščinah. 3.) Deklamacija. 4.) Petje. 5.) Slučajni govori in predlogi. 6.) Zabava.

Še pred zborovanjem pride okrajni komisar dr. Klebl iz Beljaka in prepove vse govore, ki se ne dostajajo šole, prepove deklamacije in petje, ter zapre prirediteljem, da se bode z vso strogostjo zakona postopalo proti onim, ki bi se ne ravnali po tem ukazu.

Jednak shod sklicala je podružnica za Beljak in okolico na dan 25. oktobra t. l. v Ledence in sicer z nastopnim vspeledom: 1.) Pozdrav načelnikov. 2.) Poučni govor. 3.) Deklamacija. 4.) Prizor iz kmetškega življenja „Svoji k svojim“, spisal dr. Jožef Vošnjak. 5.) Slučajnosti. 6.) Prosta zabava.

Podružnični načelnik naznanil je praviloma in v pravem času ta shod okrajnemu glavarstvu v Beljaku a dobil šele dne 24. oktobra, t. j. dan pred napovedanim shodom dopis, v katerem se določa, da je iz vspeleda izpustiti vse točke, izvemši prvo in peto.

Zaradi kratkega časa ni bilo mogoče odpovedati shoda, ki je bil že naznanjen po časopisih. Vsled tega zbralo se je dne 25. oktobra veliko število udeležnikov, ki so pa rajše zapustili shod, ker niso bili zadovoljni s skrčenim vspeledom. Tudi na ta shod prišel je okrajni komisar dr. Klebl in navzočniki so mu izjavili, da je prepoved 2., 3., 4. in 6. točke popolnoma neopravičena in neutemeljena po društvenem zakonu, a ker se je okr. komisar dr. Klebl, da upraviči postopanje c. kr. okrajnega glavarstva, sklical na to, da je došel takšen ukaz iz višjih krogov, torej od zgoraj, nastala je mej navzočniki velika razburjenost in nevolja, katera je bila toliko bolj umevna, ker so se jednaki shodi

podružnic družbe sv. Cirila in Metoda vršili drugod brez ovire, kakor n. pr. dne 11. oktobra t. l. shod Pliberške podružnice, dne 18. oktobra t. l. shod podružnice za Kotmaroves in okolico, dne 25. oktobra t. l. v Medgorjah itd.

Z ozirom na to, da so družbi sv. Cirila in Metoda dovoljeni shodi s predavanji, deklamacijami, petjem, gledališkimi predstavami in prostimi zabavami in sicer po § 3. društvenih pravil, potrjenih od ministerstva notranjih zadev dne 5. aprila 1885 in po § 3. lit. d.) veljavnih podružničnih pravil; z ozirom na to, da more po določbi § 21. društvenega zakona z dne 15. nov. 1867 drž. zak. št. 134. oblastvo prepovedati ali razpustiti shod le tedaj, ako je bil prirejen proti določilom društvenega zakona, oziroma ako se vrše na shodu protizakonitosti, ako se razpravljajo stvari, ki so izven potrjenih pravil ali ako je shod nevaren za javni red, česar pa tu ni moči trditi, in koučno z ozirom na to, da znanjšuje nejednako izvrševanje pravice shajanja in zborovanja ugled oblastev pri stanovništvu, uprašajo podpisanci Njega ekscelencijo:

1.) So-li Njega ekscelenciji znani navedeni dogodki, s katerimi se je ukrala družbi sv. Cirila in Metoda društvena pravica?

2.) Ali se je to prikračenje vršilo istinito na višje povelje, na migljaj od zgoraj, kakor je trdil dotični okrajni komisar?

3.) Hoče li Njega ekscelencija skrbeti zato, da ne bodo nižja oblastva kratila svojevoljno pravico shajanja in zborovanja?

Na Dunaji, dne 10. novembra 1891.

S posebnim zadoščenjem beležimo to interpelacijo, kajti dokaz nam je, da so se slovenski poslanci vendar nekoliko osamosvojili, k čemur je gotovo pomoglo spoznanje, da je narod skrajno nezadovoljen; sicer je pa položaj v državnem zboru že takšen, da išče celo „Slovenec“ za naše državne poslance drugih zaveznikov in sicer mej — Mladočehi. Frakcija realistov zdi se mu primerna zaveznica našim konservativnim zastopnikom, ki se sedaj pajdašijo s Plenerjem, in to je dobro znamenje, kajti od realistov do Mladočehov je le korak, ki ga bode naša delegacija prej ali slej sama storila, ker bode v to primorana.

ali tako! Da o vas govore, to je že oster nož za družbo. Dali ste povod, da o vas govoré dva dni, ali zato pozneje trpite dvajset let. Sodba občnega mnenja, ki je povsod napačna, ima pri nas vse druge podstave, kakor drugod v Evropi. V Angliji je naprimer bankerot taka nečast, ki se nikoli ne popravi, zadostni povod za samomor; razvratna šala v Nemčiji za zmiraj zapre duri boljše družbe (o Franciji ne govorim: v samem Parizu je več raznih javnih mnenj, nego po vsem ostalem svetu) In pri nas? Razkriti podkupljenec se pri nas povsod lepo vsprejema; opravičuje se frazo: no, kdo pa ne dela tega! . . . Bojazljivca čislajo povsod, češ, da je dober človek. Kdor se pa zmeša v afero, zanj ni odpuščenja. Mamice govore o njem. Bog ve, kakšen človek je — očetje pa pristavljajo: grdoba! . . .

Častniki so brez novega vzemirjenja spili čaj in odšli, Pečorin odšel je zadnji. Na stopnicah ga je nekdo prijel za roko in pristavil: — Z vami imam govoriti! — Po tresenju roke je uganil, da je to njegov prejšnji nasprotnik. Kaj se hoče: Aferi se ni moč izogniti.

„Hočete li govoriti,“ odgovoril je malomorno. „Samo tukaj na mrazu ne.“

Delegaciji.

Na Dunaji 10. novembra.

Predvčerajšnjim sešli sta se k prvima sejama obojestranski delegaciji v naši stolici. Po običajnih volitvah upravnistev in odsekov predložila jim je vlada svoj proračun, ki se je zopet povečal za malo da ne 4 milijone. Nad 139 milijonov znašajo vse zahteve. Nad 42 milijonov je pokritja, torej se konečno kaže še nad 96 milijonov, kateri se imajo dovoliti od obojestranskih zastopov. Ker Avstrijska plačuje skupno do 69 %, in Ogerska le do 31 %, dali bodemo mi do 66 milijonov, a onostranci 30, Če se k temu še prištejejo obojestranski carinski preostanki, ki znašajo nad 40 milijonov, katerih 35 pripada zopet Avstriji in 5 Ogerski, izkaže po vsem naša polovica do 101 milijonov, a ona do 36 milijonov plačila k skupnim zadevam.

V odstotnem razmerju kažejo se dohodki iz Cislitvanske s 75 %, oni Translitvanske s 25 %, kar ne stoji v nikaki razmeri s prebivalstvom, ki se izraža v ulomku 60 : 40.

A kar je, ne da se popraviti, dokler ne potече dogovorjeni rok, ko se bode zopet sklepala avstrijsko-ogerska državnoppravna pogodba. Da je imela vlada voljo delovati s Slovani, zabranila bi bila, da sedi v delegacijah več nemških liberalcev, nego je zastopnikov vseh drugih frakcij. A že volitev predsednika je pokazala, kakšen veter piha, zakaj nihče se ni upiral volitvi kneza Schönburga, toda ne iz prepričanja, nego zato, ker ni bilo močij v to.

Ob 1¹/₄ uri popoldne zbralo se je 54 članov avstrijske delegacije v gospodski zbornici. Na ministerski klopi sedeli so skupni ministri Kalnoky, Kallay in Bauer, poleg njih admiral Sterneck in kot zastopniki ogerske vlade in delegacije ministerski predsednik Szapary, ministra Szögyenyi in Szilagy, pa delegata Zicby in Falk.

Na poziv Kalnokyjev prevzel je predsedstvo starosta Nischelwitzer, ki je vodil volitev predsednika. Voljen je bil z 52 glasovi knez Schönburg, jeden glas dobil je vitez Jaworski.

Po izvolitvi zasel je predsednik svoj stol in sedé zahvalil se za volitev. Izjavil je, da se bode potrudil biti vsem pravičen in da ne bode nikakor

Pojdiva v glediščni hodnik, — rekel je uradnik. Šla sta molčé

Drugi nastop se je bil začel; hodniki in široke stopnice bili so prazni. Na osamljenih stopnicah, katere je slabo osvetljava oddaljena svetilnica, sta se ustavila in Pečorin je del roki križem, naslonil se na železni držaj in malo zamižal, potem pa z ostrim pogledom premeril nasprotnika od nog do glave in rekel:

„Poslušam vas! . . .“

— Milostljivi gospod, — uradnikov glas se je tresel od razjarjenosti, žile na čelu so se mu napele in ustna pobledela: — milostljivi gospod, razžalili ste me! razžalili smrtno.

„Zame to ni tajnost,“ odgovoril je Žorž, „in vi bi bili mogli to stvar objaviti v pričo vseh. Odgovoril bi bil vam ravno to, kar vam sedaj odgovorim: Kdaj se bočete streljati? Danes ali jutri? Mislim, da sem uganil vašo namero; saj čaš neste slučajno razbili. Hoteli ste nekaj začeti . . . in pričeli ste bili jako ostroumno,“ pristavil je in se porogljivo priklonil.

— Milostljivi gospod, — odgovoril je oni težko sopeč, — danes zjutraj ste skoro zadavili mene;

LISTEK.

Knejinja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Vrbanov.)

(Dalje.)

„Ta uradnik je bil tako neroden, da jo je razbil“, nadaljeval je Žorž hladno — „tukaj je denar.“

Vrže denar na mizo — in pristavi:

„Povej mu, da sedaj lahko svobodno odide.“

Služnik je spoštljivo naznanil uradniku, da je vse dobil in ga prosil, da mu dá kaj pivnine; ta pa ni ničesar odgovoril in skrnil se. Smejali so se za njim; častniki so se najbolj smejali in hvalili tovariša, kateri se je tako lepo znebil protivnika, ne da bi se zamotal v kako afero. O! afera je pri nas strašna stvar! Ste li blago ali podlo postopali, imate li prav ali ne, ste se li mogli izogniti ali ne, to se ne upraša, ime vaše je zamotano v afero in vi zgubite vse: naklonjenost družbe, karijero, spoštovanje prijateljev. Zamotati se v afero! Kaj boljšega biti ne more, naj se afero konča že tako

sklepov zaviral ali kakorkoli prepovedal. Delegacija bode imela nalog dovoliti zahteve skupne vlade, ki so vsekakor utemeljene in katerim je torej ugoditi, da se ne oškoduje ugled države. Ker je mir naš smoter, treba da ga podpiramo in to storimo najlažje s tem, da dovolimo, kar je potrebno, da se vzdrži.

Podpredsednikom se voli soglasno češki veleposestnik grof Deym. Izvoljenec se zahvali in zagotovi zbor svojega nepristranskega delovanja v odločenem mu področju.

Na to se še izvolijo 4 perovodje in 4 reditelji, ki takoj nastopijo svoje poslovanje.

Prvi stvarni govornik, minister vnanjih zadev, Kalnoky prečita predloge ministerstva glede proračuna za leto 1892, in glede dovolitve naknadnih kreditov za leto 1891. Nadalje prosi dovoljenja, porabiti svote, določene za mornarico, v druge namene, nego so bili prvotni in predlaga konečno računa za leta 1890 in 1891. Izjavi tudi, da se bode, kakor vlani, i letos predložil po finančnem ministru proračun za Bosno in da bode cesar vsprejel delegaciji skupno v sredo ob 1. uri v svojem dvoru.

Vitez Javorski predlaga volitev odseka za proračun, odseka za peticije in volitev 4 overjevalcev za delegate.

Volitve se na to vršé; voljeni so od članov jugoslovanskih posl. Šuklje v odsek za proračun, posl. Klaič v odsek za peticije. Da se dá čas odseku za proračun, odlože se skupne seje na nedoločen čas in se seja ob 2. uri popoldne zatvori.

Mirno se je vršilo vse v naši delegaciji, kakor v grobu, nihče ni zapustil svojega sedeža, nihče mej sejo govoril, izvemši nikdar mirnega Chlumeckega. Inače v Madjarjih.

Ob 4^{1/2} uri otvoril je starosta grof Zichy v dvorani ogerskega ministerstva prvo sejo ob prisotnosti 44 delegatov. Čudno glasni in nemirni so bili ti gospodje, tako da se niti predsednikov zvonec ni slišal. Po dolgem prizadevanji jih je umiril in otvoril sejo s pozivom izvoliti predsednika. Na ministerski klopi sedeli so vsi skupni ministri, poveljnik mornarice, prvomestnik računišča Toth in ogerski ministri, ki so bili i v seji naše delegacije navzočni. Naših ministrov ni bilo.

Prvomestnikom bil je voljen starosta grof Zichy, namestnikom grof Lajoš Tisza.

Izvoljenec Zichy se zahvali in prosi zapisničarja, da prečita vladne predloge, katere podpira finančni minister Kallay.

K besedi se oglasi ogerski opozicionalec Beöthy, ki interpeluje ministra vnanjih zadev radi imenovanja I. sekijskega načelnika ministerstva, ki mora biti po njegovem mnenju Madjar. Izvaja to iz navade in tudi da na Ogerskem priznavajo jedini zakon navade in Avstriji da se morajo seveda s tem zadovoljiti. Odločno in trdo govorečega moža podpirali so z živahnimi pozor-klici delegatje in mu konečno zaorili odobravaljoč njegov govor: Eljen!

Kallay mu mirno, a resno odgovori, da ker minister vnanjih zadev ni zmožen madjarščine, odgovarja on z izjavo, da je stvar že davno bila tako sklenjena, kakor delegat stoprav želi.

Beöthy oznaani, da se zadovolji za sedaj s to izjavo.

da, mene, ki sem sedaj pred vami, in s tem ste se hvalili? Mari je to prav? Morda zato, ker imate dirjalca, bel peresen čop in pa zlate epolette? Mari jaz nesem ravno tak plemenitnik, kakor vi? Reven sem! Da, reven sem in hodim peš. Vzlic temu sem pa vender le človek in plemenitnik! Rogati se mi... Vi ste mislili, da bodem mirno poslušal vaše predrznosti, ker nemam denarja, da bi ga vrgel na mizo!... Ne, nikdar, nikdar, nikdar vam tega ne odpuštim.

V tem trenutju je njegov plameneči obraz bil podoben viharju. Pečorin ga je gledal s hladno razdovednostjo in nazadnje rekel:

„Vaša razkladanja so predolga; določito uro in razideva se; vi kričite, da vzbudite vse strežéte.“

In res so nekateri, speč na plaštih svoje gospode, v hodniku prvega nadstropja, že vzdigovali glave.

— Kaj so strežéti meni mari! Naj sliši tudi ves svet.

„Jaz pa nesem teh mislij... Če je vam ugodno, jutri ob osmih zjutraj bodem vas pričakoval s sekundantom.“

Pečorin mu je povedal svoj naslov.

Na to se prične volitev v odseke, katerih voli ogerska delegacija po svoji navadi nič manj nego 7.

Po jednoglasni izvolitvi zatvori prvomestnik ob 5^{1/4} uri na večer sejo.

Slovensko šolstvo.

Govor poslanca Karola Kluna v 64. seji državnega zbora dne 6. novembra 1891.

Moja gospóda! Pred vsem prosim Vaše dobrohotne prizanesljivosti, če bodem o svojih razpravah omenjal stvari, o katerih se je že opetovano govorilo v tej visoki zbornici. Dobro vem, da ni prijetno zopet poslušati, kar se je že čulo večkrat, a verujte mi, gospóda moja, da je za nas še mnogo neprijetnije, da moramo vedno zopet ponavljati stare pritožbe. Postavljamo se tako v nevarnost, da postanemo nadležni visoki zbornici ter da dosežemo baš nasprotno tega kar bi bili želeli.

Dovolj znane so Vam zahteve, katere so priglašali v tej visoki zbornici zastopniki slovenskega naroda glede šolstva. Če navzlic temu o njih zopet govorim letos, daje mi k temu pogum z jedne strani stara prislovica: gutta cavat lapidem, non vi sed saepe cadendo, z druge strani pa si štejem v svojo posebno dolžnost, da spregovorim letos, in sicer iz tega razloga, ker se o teh zadevah letos v budgetnem odseku ni razpravljalo, ker so bili ožji naši somišljeniki zadržani. Govorim, da bi se ne sklepalo iz našega molčanja, da bi bili opešali v svojih prizadevanjih, da bi bili le za pičico odnehali od svojih zahtev.

Kdor hoče biti pravičen in nepristransk, priznati mora, da smo se mi v svojih zahtevah vedno pošteno ozirali na obstoječe odnošaje, kakor tudi na interese države, kajti zahtevali smo samo ustanovljenje slovenskih paralel na zavodih, namenjenih slovenski mladini. Ta naša zahteva bila je tem bolj opravičena in utemeljena, ker so se Ljubljanske paralelke, katere je ustanovil prejšnji naučni minister, dobro obnesle, kar je priznala sama visoka učna uprava. Jednako zahtevo priglasili so zastopniki italijanskega prebivalstva glede italijanskih paralel na Goriški gimnaziji, katero pohaja italijanska mladina. Mi smo to zahtevo odkritosrčno podpirali, ker je to, kar je nam prav, tudi za njih pravično, ker želimo jednake pravice vsem in nočemo drugim prikrajševati tega, kar zahtevamo sami.

Visoka učna uprava izjavila je že večkrat v budgetnem odseku, kakor tudi v visoki zbornici, da bode privolila, da se uvedó sukcesivno slovenske, oziroma tudi italijanske paralelke. A do zdaj ostalo je, žal, le pri lepih besedah, kajti Celje, Gorica in Trst čakajo še vedno zaman na tako uredbo tamošnjih srednjih šol, da bi slovenski mladini, ki ima v Celji in v Gorici vender večino, oziroma italijanski mladini bilo mogoče, da se jo poučuje v materinem jeziku, kar ji je po državnih temeljnih zakonih slovesno zajamčeno. Da, skoraj je videti, kakor da bi se kesalo, da se je dovolilo toliko te zakonito zajamčene pravice in bi se hotelo zopet uničiti, kar se je že storilo o tej zadevi. Že takozvane slovenske paralelke, ki so se osnovale v Mariboru, razlikujejo se bistveno od Ljubljanskih paralel.

Če bi se pa slovenske, oziroma italijanske paralelke hotelo celo urediti tako, kakor se je poslednji čas poskusilo v Gorici, kateri poskus pa se je,

kakor sodim, zopet opustil, potem bi slovenske, oziroma italijanske paralelke postale bedne spake, kajti o slovenski, oziroma italijanski paralelki bi se pač ne moglo več govoriti, če bi ves pouk v materinem jeziku bil omejen samo na pouk materinega jezika kot učni predmet in morda še na pouk veronauka in zemljepisja. (Tako je! na desni.)

Vrhu tega opozarjam še na to, da se zahteva od učencev, ki se prijavljajo za vsprejem v slovenske paralelke isto toliko znanja nemškega jezika (Čujte! čujte! na desni), kakor od onih, ki se oglašajo za nemške razrede. S tem se dela iluzorična olajšava, ki se je hotela dati učencem, ki nemščine neso še popolnoma zmožni. (Res je! na desni.)

Visoka učna uprava si jako prizadeva, da izvede reformo srednjih šol, za kar jej gre popolnoma priznanje in največja hvala, a jaz mislim, da bi si pridobila ne manjo zahvalo, gotovo pa mnogo večjo zaslugo, če bi se potrudila za reformo srednjih šol v tem zmislu, da jih izvede po potrebah in po željah posamičnih narodov. (Dobro! Dobro! na desni.) Če se pa postopa tako, kakor zdaj, morajo biti narodi nevoljni in če se ne doseže sprava in sporazumljenje mej narodi, katero žele vsi pravi patrijoti, verujte mi, da je velik del krivde pripisati na rovaš učne uprave (Res je! na desni), katero vodijo pri njenih ukrepih vsakovrstni politični oziri, ki pa zanemarja popolnoma najvažnejši politični ozir, da bi zadovoljne storila narode. (Posl. dr. Trojan: Da bi izvela ravnopravnost!) (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. novembra.

Državni zbor.

Kakor smo že o svojem času javili, izstopila sta iz kluba nemških nacionalcev poslanca dr. Kraus in Pernerstorfer, mesto njiju pa sta na novo ustopila poslanca Polzhofer in Pattai, katerima družčina Liechtensteina že preseda. — Tiskovni odsek posvetoval se je v ponedeljek o predlogih gledé izpremembe tiskovnega zakona. Znamenit je govor mladočeškega poslanca Eima, ki je rekel, da je naš tiskovni zakon razveljavil celo vrsto ustavnih osnovnih zakonov, in da nikjer v vsej Evropi ni takih tiskovnih razmer, kakor pri nas ter vse to izbornu utemeljil. Eim je predlagal nastopna upravljanja, na katera je od vlade zahtevati določnega in preciznega odgovora: 1. Jeli vlada naklonjena občni reformi tiskovnega zakona, ali ne. 2. Hoče li vlada podpirati naše namere, zožiti sedaj navadno preventivno-konfiskovanje in odpravo objektivnega postopanja oziroma delegovanja porotnih sodišč. 3. Ali ostane vlada nepremakljivo na svojem stališču gledé časnikarskega in koledarskega kolka. 4. Ali bi vlada pritrdila preciznejši dopolnitvi § 3. tiskovnega zakona glede licencij. 5. Ali bi vlada pritrdila odpravi kavecije. 6. Ali bi pomagala, da se reformujejo sedanja deločila gledé popravkov. 7. Ali bi vlada pritrdila, da se ublažijo določbe zaradi zanemarjenja potrebne pozornosti. 8. Pod katerimi pogoji bi vlada privolila kolportážo sodnijsko nezaplenjenih tiskovin. — V razpravi, ki se je unela gledé te zadeve, govorili so še mnogi drugi člani odseka, mej katerimi nam je omeniti tudi dr. Ferjančiča. — Odsek se je končno zjedini v toliko, da povabi na prihodnjo sejo tudi ministra notranjih zadev, finančnega in pravosodnega ministra. — No, ti trije

— Dalje v prilogi. —

— Biti se! Vas že razumem, — biti se na smrt!... Morda mislite, da bi jaz imel zadostno zadoščanje, ko bi vam v srce poslal svinčenko! — Lepa tolažba! Jaz bi želel, da bi vi večno živeli — in da bi se jaz mogel večno maščevati nad vami. Biti se!... Tega že ne, vspeh je preveč negotov.

„Tako pa pojdite domov, izpite kozarec vode — in ulezite se spat,“ rekel je Pečorin, zmajal z ramama in hotel oditi.

— Ne, počakajte, — rekel je uradnik, ko je prišel nekoliko k sebi: — in poslušajte me!... Vi mislite, da sem bojazljivec, kakor bi hrabrost ne mogla biti brez vrvic in epoletov? Verujte, da jaz manj cenim življenje in bodočnost, kakor vi. Življenje moje je bridko, bodočnosti nemam... Reven sem, strašno reven. Na leto ne morem pet rubljev porabiti za zabave; živim s svojo plačo, brez prijateljev, brez sorodnikov. Imam samo mater, starko... Jaz sem zanjo vse, nje jedina podpora. Ona je zame rodbina in prijatelj. Odkar živim, nesem družega ljubil kakor njo. Naj mene zgubi, umerje od žalosti ali pa od glada...

Govor se mu je ustavil, oči so se mu zalile s solzami in krvjo...

„Kaj pa vender hočete od mene,“ rekel je nazadnje Pečorin nepotrpežljivo.

— Hotel sem vas pripraviti, da bi se skesali. „Kakor se vidi, ste pozabili, da nesem jaz začel prepira.“

— Mari človeka ugonobiti ni nič? — Mari je to šala, zabava.

„Obetam vam, da pretepem svojega kočijaža.“

— O! Vi mene ne spravite s tem iz trpljenja... „Kaj? Torej se bodeva streljala!...“

Uradnik ni odgovoril. Zakril je oči z rokama, v prsih njegovih je bil nemir, v jecljajočih besedah njegovih se je videl obup. Jokal je, nazadnje je pa zaklical:

— Ne, ne morem, ne pogubim je!...

Na to je pa hitro odšel.

Pečorin je pa nekaj časa s pomilovanjem gledal za njim, potem pa odšel na svoj sedež v gledališču. Drugi nastop Fenille bližal se je že svojemu koncu. Topničar in preobraženec, ki sta sedela na drugem koncu, nesta zapazila odsotnosti njegove. (Dalje prih.)

bodo že skrbeli, da se željam poslancev in vsega naroda ne bode ustreglo.

Poljaki o položaji.

„Przeglad“, ki je dosedaj vedno zagovarjal večino od slučaja do slučaja in se protivil nemško-poljski zvezi, priobčil je poročilo z Dunaja, kjer pravi, da so vse državnozbornske stranke nezadovoljne in da je sedanje razmerje mej strankami povsem nemogoče postalo. — Tisti poljski listi, ki so v zvezi s staročeškimi krogi, zatrjujejo prav odločno, da staročeški deželni poslanci sedaj še ne bodo odložili svojih mandatov, ampak, da jih je vlada z raznimi obljubami in grožnjami prisilila, da bodo še nadalje pomagali ubijati svoj lastni narod. To je pač „Galgengrist“ za Staročehe in za grofa Taaffe-a, kajti zavednosti mej Čehi ni mogoče udušiti.

Vnanje države.

Rudini v Milanu.

Ministerski predsednik italijanski, marki Rudini, pozvan je bil že pred nekaterimi meseci, da govori v Milanu o svojem vladnem programu, a šele sedaj ustregel je iz raznih uzrokov tej želji. Ministerski svet posvetoval se je o tem govoru in ga odobrila. Rudini govoril je predvčerajšnjim na banketu, njemu na čast prirejenem in katerega so je udeležilo do 4000 povabljenecv. Rudini rekel je na tem banketu, da je sedanje vlade glavna naloga urediti finančno stanje in zagotoviti stalno ravnovesje v državnem gospodarstvu. Izjavil je, da se ne bode zadolžila država niti za novčič več in da tudi ne bode rent izdajala, in da bode, ako spozna, da ne more izhajati, raje odstopila. Izmej zakonskih predlog so najvažnejše one, ki se bodo stavile gledé starostnega preskrbljenja in zavarovanja proti nezgodam za delavce in razvrstitev dežela v provincije pod vodstvom kraljevskih namestnikov. — Gledé kolonijalne politike italijanske rekel je Rudini, da je ne misli razširiti in da se bode zadovoljil urediti in utrditi to, kar si je Italija pridobila doslej v Afriki. — O politiki svoji nasproti papežu izrazil se je Rudini jako kratko, kajti rekel je, da je Italija zavetišče svobode in verske strpljivosti in da bode to ostala tudi nadalje. Po zakonu, ki se ne bode odpravil, zajamčena je papežu popolna svoboda in suverenska neodvisnost, sicer pa bode ravnala Italija z njim tako, kakor doslej. O vnanji politiki izrazil se je Rudini jako povoljno. Kazoč na zveste zaveznike Italije in na ponovljeno trojno zvezo, pravi Rudini, da bode nadaljeval dosedanjo politiko in varoval ravnotežje v Sredozemskem morju. O svojem shodu z Giersom rekel je Rudini, da je izraz miroljubne politike ruskega carja.

Francoska zbornica.

Zadnja seja francoske zbornice bila je jako burna, bolj, kakor kdaj poprej. Uzrok temu je bila zadnja volitev, pri kateri je zmagal socialistični kandidat Lafargue, ki je baš sedaj zaprt, ker je obsojen na dve leti težke ječe zaradi udeležitve pri letošnjih izgredih v Fourmiesu. Poslanca Millerand in Ferroul sta predlagala, da je novega tovariša v zmyslu zakona takoj izpustiti iz zapora, čemur je zbornica po kratki a ostri in burni debati pritrdila. Kazen, na katero je obsojen Lafargue, je vsled tega suspendovana, a samo dotlej, dokler traja zasedanje. Kakor torej Lafargue ne bode sedel v zbornici, bode zaprt, sedel bode na vsak način.

Siromaštvo na Nemškem.

Vsled ruske prepovedi, da ni smeti izvažati rži in pšenice, nastala je na Nemškem posebno v Berolinu velika draginja, ki prouzroča upravnim oblastvom veliko skrb. Mestni odbor v Berolinu je sklenil razširiti dobrodelne zavode in določil 450.000 mark v podpro revnih in potrebnih ljudij, dobrodelna društva pa so tudi zbrala in mestnemu uradu na razpolaganje postavila skoro pol milijona mark, toda revščina je tolika, da niti te ogromne vsote ne bodo zadostovale.

Dopisi.

Iz Logatca, v novembru. [Izv. dop.] Burja v naravi, burja v — Slovencih! To je paralela, s katero sem mislil danes „intonirati“ nekatere jermijade letošnje pozne — jeseni. No, lepše, nego je baš ta, nesem mogel najti, in čemu tudi? Kar se pa prve tiče, moram konstatovati, da je — vsaj po moji misli — dokaj koristnejša, nego druga, a prav je, da „brije“ tudi tu, morda očisti vendar-le počasi „prah in nesnago“ s političnega našega ozračja in ju kam — „popiha“. — Ta burja se meni dopada, kakeršna je, ker je — zanimiva, kajti, da ni taka, bi se mi niti ne dopadala!

Vsa druga je pa z burjo v naravi! S to je v letošnji pozni jeseni marsikdo, najbolj pa naš kmetjski gospodar zadovoljen. Prvi ima suho vreme, tedaj tudi suha pota in kolikor toliko manj mraza, drugi pa priliko, oskrbeti se s potrebnim nastilom, drvi, in urediti ter pospraviti do cela svoje poljske pridelke, kar bi mu sicer deževno ali sneženo vreme oviralo in obtežilo. In naš kmetovalec nam ni zadnji, kateremu kaj privoščimo! Saj ga teró nadloge in

bremena od vseh vetrov, pa naj bi ga še vreme?.. Da, privoščiti se sme našemu priprostemu narodu kaj več sreče in veselejših trenutkov, nego jih v istini uživa, — on je in ostane naš glavni steber!..

Povsem se je letošnja letina dobro ohnesla, in ni čuti tod mej prebivalstvom o njej pritožb. Pridelalo se je tu okoli letos tudi dokaj sadja, in tako je marsikater gospodar to sprešal in napravil si iz njega mošt za svojo domačo potrebo in to je dobra misel. — Vsaj imajo pa vina zadnji čas tod in okoli v istini tako visoko ceno — seveda v prvi vrsti po krčmah nekod! — da bi si človek pač rajši s pristnim moštom žejo gasil, nego pil in izdajal denar za drago pijačo, ki je po nekod najdvomljivejše vrednosti! Brezvestnemu krčmarstvu je seveda vse „dobro blago“, — da le gre! — Pa — dovolj o tem! — Domači pridelki so pri nekaterih ljudeh seveda itak vedno — premalo pošten!

V obče mi je omeniti, da je jelo preprosto ljudstvo in sploh gospodarski krogi — obračati dokaj več pozornosti do sadjarstva nego prejšnja leta; ne, sprevidel je marsikdo, da sadje, skrbno gojeno in varovano, poplačuje z obilnim sadom dotičniku njegov trud! — Seveda je pa tudi takih ljudij, ki sadja sicer sami ne goje in ne pridelajo, a ga iz nevošljivosti in lakomnosti — ali kaj bi dejal, tudi svojemu bližnjemu ne privoščijo, nego z recljem in pecljem ga oberó, oklatijo, sprešajo in pojedó — u! okusno je vender tudi tako!

A kakor s sadjerejo, tako je tudi z divjačino: obedve imata svoje prijatelje, pa tudi svoje sovražnike. A na misli so mi danes oni „dvonogi lisjaki“, ki so prijatelji lovu in divjačini, kadar se čutijo „varne“, dočim se ne menijo za lovsko karto in orožni list! Teh se tu in tam ne manjka, in jaz konstatujem v drugič tedaj to, da so ti „lisjaki“ dosta bolj pozornosti vredni, nego čveteronogi, in naši lovci bi torej ne storili napačno, ko bi tem in takim tičem poiskali sled! In s tem „predlogom“ danes končam. — n. —

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včeranjó številko zaplenilo nam je državno pravdnistvo zaradi dopisa iz Žužemberka. Današnja številka ima prilogo.

— („Slovenec“) trdi v včerajšnji številki, da se poslanec Klun ni osokolil govoriti nedolžni svoj govorček o slov. srednjih šolah le vsled našega pritiska, ampak da je to „nameraval“ že prej, predno smo še objavili članek o slovenskih poslancih, ki je naše Mahničevce tako spekel, da se ne morejo potolažiti. Mogoče, da je to res, mogoče je pa tudi, da to ni res, vsaj povoda nimamo nikaškega verovati „Slovencu“; le to bodi nam dovoljeno uprašati: Ali „namerava“ g. Klun govoriti kaj o razmerah na Kočevskem, o Novomeškem okrajnem glavarju, o Celjski slavnosti? To so gotovo predmeti, katere bi bilo treba spraviti v razgovor in da stori to g. Klun, bili bi mu gotovo bolj hvaležni, kakor smo mu za njegove manipulacije pri volitvah v odseke. — Kar se tiče v „Slovencu“ navedenega govora o „mehkem in na nobeno stran odločnem vladnem zistemu“ opozarjamo čislanelega kolego na to, da se je grof Taaffe takrat, ko se je tako govorilo, vsaj nekoliko oziral na g. Kluna in ga vsaj deloma v poštev jemal, česar sedaj ni več mogoče trditi. Sedaj sta grof Taaffe in Plener pajdaša, gosp. Karol Klun, makar se jima še tako usiljuje, pa ne šteje nič in zato tudi o vladnem zistemu ne moremo več reči, da je mehak in na nobeno stran odločen.

— (Notranjska volitev in „Slovenec“.) Iz Postojine se nam piše: „Slovenec“ od 10. t. m. se glede zvršene volitve deželnega poslanca za mestno skupino Postojino, Lož in Vrhuiko s tem tolaži, da je imel pri zadnji državnozbornski volitvi konservativni kandidat 118 glasov v tej skupini, mej tem ko je imel g. Lenarčič le 117 glasov. Razvidno je iz tega, pravi „Slovenec“, da nima radikalna stranka v tej skupini niti polovice volilcev za saboj. „Slovenec“ je pač štel glasove, ki jih je dobil konservativni kandidat pri zadnji državnozbornski volitvi, a ko bi malo natanko si takratno razmerje glasov ogledal, bi mogel viditi, da je imel dr. Majaron pri nas 60, v Loži 32 in na Vrhuiki 30 glasov, torej skupaj 122 glasov, 4 glasove več nego g. pl. Globočnik in kljubu temu, da so vsi naši nemškutarji konservativnega kandidata volili in kljubu višjemu pritisku. Iz tega je baš razvidno, na kateri strani je večina volilcev naše mestne skupine

in gospoda pri „Slovencu“ bi boljše storila, ako se ne bi bahala z ne ravno na slavni način pridobljenimi 118 glasovi. Mi Vam lahko naštejemo imenoma do 30 naših nemškutarjev, ki so takrat z Vami glasovali, mislimo torej, da bi bilo umestneje, ko bi ta za Vašo stranko nečastni dogodek pustili počivati v pozabljenosti, nego da stvar z nova pogrevate.

— („Slovenec“ in njegovi sofizmi.) V predvčeranjí svoji številki pogreva še jedenkrat klerikalni organ „kandidaturo na svojo roko“, katero pa smo že dovolj osvetlili, da bi izgubljali še na dalje čas. Tolaži se z jako dvomljivo sofistiko, kakeršno so rabili nekdanji Ljubljanski nemškutarji, ko so videli, da v Ljubljani njihovo žito ni šlo več v klasje. Pravi, da skrajni radikalci nemajo celo v tem okraji niti polovice volilcev na svoji strani, kar bi rad dokazal s številkami. Ali ne ve, da prav za prav volilne borbe niti ni bilo, ker klerikalni kandidat bil je premalo nevarna oseba. Po pomoti smo mu prišteli 1 glas v Postojini, a niti tega ni dobil on nego g. Zupan iz Postojine, kar s tem popravimo. Dobil je torej g. dr. Gregorič dva glasova v Ložu in to je bilo vse. Če se „Slovenec“ tolaži s tem, da je pri državnozbornski volitvi dobil konservativni kandidat v tej skupini 118 glasov, mu le rečemo: „Für's Gewesene giebt selbat der Jud nichts“ (za to kar je bilo, še žid ne da nič). Takrat bilo je „Slovensko društvo“ še tako rekoč v povojbi, a podleglo je častno, ne tako smešno, kakor je pogorel pri predvčeranjí volitvi klerikalni „nazaj umakneni“ kandidat. Preko te blamaže si „Slovenec“ ne bode pomagal z nobeno, še tako zvito dijalektiko. „To jest faktum!“

— („Katoliško-politično društvo“) sklicalo je, kakor se nam javlja, za včeraj zvečer odborovo sejo, v kateri se je sklepalo o sila važni zadevi, namreč o kipih za novo gledališče. Nekaterim gospodom odbornikom se vidijo ti kipi nekako pobujšljivi; ako pa celo krepostnim in proti hudičevim skušnjavam utrjenim odbornikom „Katoliško-pol. društva“ prihajajo baje pregrešne misli, kadar upirajo svoje pogiede na lepe, umetniško dovršene kipe, kolika večja je pa šele nevarnost za druge ljudi. Razprava o tej stvari utegne biti zanimiva in radoveni smo, kdo odbornikov bode kot strokovnjak pri tej reči nosil zvonec. Prav hvaležni bi bili klerikalnemu dnevniku, da nas o razpravi in ukrepu odborovem čim prej pouči, dotlej pa obečamo slovesno, da bodemo, kadar nas zanese pot mimo gledališča, uprli poglede svoje brumno — v tla.

— (Cesarica Elizabeta) došla je iz otoka Krfa v najstrožjem inkognitu v Aleksandrijo v Egiptu.

— (Osobne vesti.) Pri c. kr. deželnem žandarmerijskem poveljništvu števil. 12 v Ljubljani imenovana sta g. Jožef Supančič stotnikom prve vrste in g. Pavel Gardik de Garda stotnikom druge vrste. — Avskultant za Koroško g. dr. Fr. Preuner imenovan je avskultantom z adjutom za Štajersko, in pravni praktikant v Celovci gosp. K. Sirk avskultantom za Koroško.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslala vesela družba pri Cenetu v Ribnici 3 gid. 87 kr. To je v teku dobro jednega meseca že drugi dar. Iskrena hvala!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo bode se predstavljala lepa francoska veseloigra: „Ženski boj“, ki bode zelo ugajala. Za prihodnje predstave delajo se marljive priprave, tako da še nas čakajo prav prijetni gledališki večeri.

— (Martinov večer društva „Slavec“) obnesel se je, kakor smo že poročali, jako povoljno glede vsporeda. Pesmi, katere si je „Slavec“ izbral za ta večer, bile so prav umestne ter so se pele s posebno sigurnostjo. Eisenhutova „V naravi“ vzbudila je mnogo smeha ter priznanja, da so jo morali pevci ponoviti. Posebno pozornost in utisek pa sta napravila kvartet, v katerih so gg pevci Gjud-Zalaznik, Cirkelbach-Pregelj, Črne-Bajec in Malič-Vidmar tekmovali za boljši in lepši efekt. Kar se tiče teh dveh kvartetov, priznavamo, da skuša „Slavec“ tem načinom zadovoljiti svoje društvenike z izvrstno zabavo. Omeniti moramo tudi „slugo Janeza“ (gosp. Urbančič), kateri se je izkazal pravega mojstra ter bi želeli, da bi „Slavec“ večkrat priredil jednake prizore. Petje vodil je novi pevovodja g. F. Stegnar jako pohvalno, kar mu je tudi občinstvo priznalo. Obžalovati moramo le, da se ni občinstva toliko

udeležilo, kakor zasluži pevsko društvo „Slavec“ in dobra postrežba gostilne H. Miculiničeve.

— (Popolni lunin mrk) bode prihodnji teden v noči 16. t. m. ter ga bode prav dobro videti v naših krajih.

— (V gostilnici „pri avstrijskem cesarju“) pozabil je nekdo izprehodno palico in manšete; kdor jih pogreša, naj se oglasi pri gostilničarji g. Tostiju.

— (Za zgradbo ljudske šole pri sv. Lenartu) v loškem okraji podaril je vrli narodnjak g. dr. Jernej Zupanec vsoto 3000 gld. ter tako omogočil, da se bode že prihodnje spomlad začelo graditi šolsko poslopje v rojstni vasi velicega dobrotnika šole. S tem činom je blagi domoljub zopet sijajno pokazal, kako živo se zanimiva v vsakem oziru za napredek svojega naroda ter kako izdatno podpira, kakor vedno, vse kar utegne koristno biti za duševni razvoj slovenskega naroda, ki ga šteje s ponosom mej odlične svoje sinove. Živio še mnogaja leta!

— (Umrli) je včeraj 10. t. m. po dolgi mučni bolezni g. Josip Trepal, posestnik in večletni župan v Rovtah. Bil je vrli narodnjak in povsodi čislana oseba. Blag mu bodi spomin!

— (Svarilo pred sleparji.) Nekateri psevdopogorelci sleparijo in pobirajo miloščine po bišah s ponarejenimi spričevali, za katere porabljajo spodnjo polovico ubožnih listov, kakor jih dajejo občinska predstojništva glede plačevanja bolniških stroškov. Na tej odtrgani spodnji polovici takega ubožnega lista se nahajata podpis in pečat župnika in župana, dalje pa tiskano: Občinsko predstojništvo . . . dne . . . vidil in potrdil . . . župnik . . . župan. Vmes pa sleparji napišejo, kar se jim zdi, da ima ta odtrgana polovica nekako podobo avtentičnega spričevala.

— (V Dolenjem Logatci) voljen je bil novim županom gosp. Martin Petrič, posestnik in trgovec na Čevcah.

— (Iz Kostanjevice:) Predvčerajšnjim so tukaj prijeli dva tatu, ki sta si pri belem dnevu upala stikati po hišah tik ceste. Jeden je iz Bohinjske Bistrice, drugi pa iz Medvod, če je res. Nabrala sta bila pri g. Al. Gaču in Iv. Kuntariču razne obleke, pri A. Manku pa govedine 5 kg. Prijeta, sta se hvalila s svojim dejanjem, rekoč, da je bolje krasti, ko beračiti. Oba sta mlada in izučena rokodelca, pa tudi dobro izučena uzmoviča.

— (Živinska kuga na Kranjskem.) Po zadnjem tedenskem izkazu bilo je okuženih 822 glav živine za boleznijo na gobcu in na parkljih in to na 295 posestvih, prascev pa 34 na 16 posestvih.

— (Deželni zbor štajerski) imel bode kratko zasedanje nekaterih dnij v drugi polovici meseca decembra. Pravo zborovanje pa se bode pričelo še le meseca januarja, ko se snidejo vsi deželni zbori.

— (V Gradcu umrla je) gospa Ursula Goršič rojena Makavec, soproga c. kr. učitelja v Graški kaznilnici g. Ivana Goršiča. Bodi ji lahka tuja zemlja!

— (Nesreča.) V Logu pri Rogatcu utrgala se je skala in ubila posestnika Jožefa Ričnarja.

— (Ulomili pri belem dnevu) so nedavno tatovi pri posestniku Pečnjaku v Teharjih na Spodnjem Štajerskem in odnesli precejšnjo vsoto denarja.

— (Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v soboto, dne 14. t. m., drugo izvanredno zborovanje v zimskem tečaju 1891/2. s sledečim vspeškom: 1.) Čitanje zapisnika. 2.) Volitev predsednika. 3.) Volitev odbornikov. 4.) Volitev preglednikov: a) blaganje, b) knjižnice. 5.) Pogovor o Prešernovi slavnosti. 6.) Slučajnosti. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Lokal: „Hôtel Ross“: Mariahilferstrasse.

— (Iz Celovca) se poroča, da je bil pri tamošnjem mestno-delegiranem sodišči dne 10. t. m. oproščen tudi župan Jurij Semmelrock, ki je bil tožen zaradi prestopka proti varnosti življenja. Da sta bila oproščena že prej zidarska mojstra, ki sta gradila stolp v Porečah, poročali smo že ob svojem času.

— (Zgodnja zima.) Iz Celovca se poroča, da je bil kanal, ki vodi do jezera, pretekli teden od mesta do železniškega mosta popolnoma zamrznjen.

— (Nesgodna na lovu.) Po nesreči bil je na lovu obstreljen znani rodoljub Matija Dobrivnik,

— (Najden zaklad.) Na Tolstem vrhu na Koroškem našel je neki kmet pod krtino okolu 50 ogerskih cekinov iz časov kraljev Vladislava in Matije.

— (Pogumen starček.) V Dobrovi pri Sinči vasi na Koroškem napadel je neki potepuh 80letnega Filipa Čereba iz Metlove. A starček bil je pogumen in se je branil tako dobro, da je roparski napadalec pobegnil.

— („Podružnica sv. Cirila in Metoda“ v Ajdovščini in „Pevsko društvo“ v Šturiji) priredita društvenim namenom v prid veselico v nedeljo, dne 15. novembra 1891 v prostorih društva „Edinost“ v Ajdovščini. Vspored: 1.) Jenko: „Što čutiš“, moški zbor. 2.) Sattner: „Na planine“, mešani zbor in bariton solo. 3. Lisinski: moški osmospev. 4.) Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. 5.) Vilhar: „Naša zvezda“, moški zbor in tenor solo. 6.) Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 7. Foerster: „Sokolska“, koračnica za moški zbor. 8.) Kržič: „Pravda“, šaloigra v dveh dejanjih. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Ustopnina k veselici 30 kr., sedež 20 kr.

— (Okostnjak dojenčka) našla je na „Rivi Grumula“ v Trstu neka nabiralka cunj. Na lice mesta došla komisija je konstatovala, da je okostnjak dlje časa moral stati v kaki lekarni in da se ga je še le včeraj vrglo mej smeti.

— (Samomor.) V Zagrebu ustrelil se je 73letni upokojeni stotnik Ivan Hoffmann. Urok samomoru tako priletnega starčka bila je baje mučna bolezen na pljučah.

Danes „Jour-fixe“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Cetinje 10. novembra. Povodom sberberne poroke ruske dvojice bila slovesna božja služba v kneževi dvorni kapelici.

Sofija 10. novembra. Po načrtih Brialmonta bode se napravil pri Plevni utrjen tabor in pri Varni obmorske baterije.

Peterburg 10. novembra. Zgradba Sibirskije železnice se je ustavila.

Dunaj 11. novembra. Predsednik avstrijske delegacije poudarjal je, da je delegacija pripravljena vzdrževati veljavo države ter bode vse potrebno dovolila, ako le to premore narodi. Vzdržanje miru je zelo potrebno evropskim narodom z ozirom na velike tehnične iznajdbe, ki obetajo nedosežen napredek v industriji, trgovini in poljedelstvu.

Ogerske delegacije predsednik Zichy izrazil je zvesto udanost ter zadovoljstvo, da se mejnarodni odnosi v zadnjem času neso poostrili. Omenja socijalnih težkoč, katerih zli uplivi zahtevajo posebne pozornosti in odločnosti. Z veseljem pozdravlja, da se vzdržuje prijateljstvo z zavezniki. Popolna pripravljenost za boj je najbolje poročstvo za mir. Ogerska delegacija se nadeja, da se bodo vse težave srečno rešile in bode vse potrebno dovolila za vzdržavanje brambene sile Avstro-Ogerske, ne da bi omajala srečno doseženo finančno ravnotežje.

Dunaj 11. novembra. Na nagovore predsednikov delegacij pri današnjem vsprejemu poudarjal je cesar prijateljske odnose z vsemi državami in popolno soglasje z zavezniki v želji in prizadevanji, pa se ohrani evropski mir. Vsi kabineti dali so zagotovila miroljubnosti. Akopram s tem še neso odstranjene nevarnosti za politični položaj Evrope in se splošna oboroževanja ne mogo ustaviti, nadeja se cesar, da se bode po splošnji jednoglasni potrebi po miru dosegel konečni ta cilj. Cesar želi, da bi mu mogoče bilo svojim narodom oznaniti veselo vest, da je končano sedanje, skrbij in bremen polno stanje. Vlada omejila je proračun za vojsko in pomorstvo na najpotrebnejše, kar se ne da odlašati, mnogo važnih zahtev moralo se je pa odgoditi. Bosna in Hercegovina kažeta vedno lepši razvoj.

Dunaj 12. novembra. Jutranji buletin o zdravju nadvojvodinje Margarete: Noč precej mirna, zjutraj remisija groznice 382/10, subjektivni čut slabosti, zavžila malo.

Berolin 12. novembra. „Vossische Ztg.“

da bi skoraj mogel oznaniti konec sedanjemu stanju skrbij in bremen, je uprav cesarska beseda in je skoro slišati kakor svarilo, da bi se prenehalo z oboroževanji.

Rim 12. novembra. V Altari pri Savoni ob priliki praznovanja sv. Martina veliki izgredi. Žandarmerijski korporal mrtev, jeden žandarm in več meščanov ranjenih.

London 12. novembra. Iz vseh krajev dohajajo vesti o nesrečah vsled viharja. Mnogo ladij se potopilo, 40 ljudij utonilo. V južni Angliji povodnji. Brzojavna zveza pretrgana.

Razne vesti.

* (Zabranjuje se poljubovati mrtvece.) Pri pravoslavnih je že davni običaj, kate-rega se drže še vedno, da se rodbina oprasča od mrtveca, poljubivši ga. V Belemgradu pa je izdalo mestno načelništvo zdaj odredbo, ki prepoveduje poljubovati mrtvece, posebno pa osebe, ki so umrle za vratice ali kako jednako boleznijo.

* (Čudna tožba in še bolj čudna razsodba.) V Londonu tožil je italijanski operni pevec B. Ciampi list „Daily Telegraph“, ker se je kritika nepovoljno izrekla o neki ulogi omenjenega pevca. Tožba dolžila je list obrekovanja in pevec je zahteval odškodnino. Rzsodba bila je sicer za tožitelja ugodna, a škodo cenilo je sodišče — na jeden vinar.

* (Stara mati ubijalka svojega vnuka.) V Požunu bila je obsojena na dve leti ječe, 60letna Ana H., ki je ubila svojega vnuka. Triletni dečko podil je po dvorišči petelina a ni maral za ukor stare matere ki mu je to branila. V jezi udarila je dečka z veliko kuhalnico po glavi tako nesrečno, da se je zgrudil in umrl malo ur pozneje.

* (Požar v gledališči.) V mestnem gledališči v Kielu nastal je ogenj mej predstavo in sicer v zadnjem traktu. Ker je dim prodrl v pozornico nastal je nemir, a občinstvo se je kmalu umirilo, ko se je naznanilo, da ni nevarnosti. Po jedournem delovanji pogasil se je požar. Predstava pa se je mirno dokončala.

* (Grozen vihar) divjal je te dni v Caltanissetti v spodnji Italiji. Strela in toča ubila sta 15 ljudi. Železniške in brzojavne zveze so pretrgane. Škoda na polji in drevji je velikanska.

* (Predsednica železniški družbi.) V Clarksburgu v Ameriki izvolili so direktorji dveh železniških družb gospo Hattie M. Kimballovo, udovo po Mosesu Kimballu za predsednico družbe. Gospa Kimballova je jako spretna in posebno v železniških zadevah izurjena.

* (Restavracijski vagon pogorel.) Na postaji v Karansebesu zgorel je te dni restavracijski vagon mejnarodne železniške družbe. Navadno ostajo spalni in restavracijski vagoni te družbe čez noč v omenjeni postaji in se priklopijo drugo jutro brzovlaku ki dohaja iz Orsove, da jih prepelje nazaj na Dunaj. Osojbe za postrežbo spi v mestu. Ko je postajini čuvaj zapazil ogenj, bilo je že prepozno, dragoceni vagon zgorel je popolnoma in ni ostalo nego železje. Kako je nastal požar, ni znano.

Zahvala.

Castitim volilcem na Vrhniki, Postojini in Ložu, kateri so me dne 9. t. m. s svojim zaupanjem počastili, izrekam najtoplejšo zahvalo.

Vrhnika, 11. novembra 1891.

Jos. Lenarčič.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohrani usta, kropča deljstno meso ter odpravlja slabo sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatelj samo 2 gld. (81—139)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četr leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Odbor akad. društva „Slovenija“ na Dunaji zahvaljuje se velečast. gospodu Antonu Aškrcu, svojemu častnemu članu, da je blagovoli družstvu pristopiti kot podpornik s tem, da mu je daroval 5 gld.

Na Dunaji, dne 9. novembra 1891.

Za odbor:

Žrnave, Anton Bulovec, t. 3. blagajnik.

Tujci:

10. novembra.

Pri **Maliči**: Mayer, Peterka, Kirschhof, Essinger, Singer, Michel, Schlesinger, Rottenberg, Hausner, Heller, Gellia, Kulhanek, Schindler, Stukhardt, Westen z Dunaja. — **Miserovsky**, Mayer iz Gradca. — **Požnel** iz Bistrice. Pri **Stenu**: Kaiser, Hahn, dr. Zöch z Dunaja. — Stern, Huber iz Gradca. — **Bilc**, Lavrenčič iz Postojne. — **Kollman** iz Ljubljane. — **Schebatsch** iz Trsta. — **Wolf** iz Pulja. — **Treulich** iz Prage. — **Eisler** iz Velike Kaniže. Pri **avstrijskem cesarju**: Mayer z Dunaja. Pri **bavarskem dvoru**: Hartman z Dunaja. Pri **južnem kolodvoru**: Kosi od Male Nedelje. — **Kovačič** iz Kostanjevice.

Umri so v Ljubljani:

10. novembra: Boštjan Jägerbauer, pek, 55 let, Poljanska cesta št. 50, carcinoma ventriculi. — Antonija Igel, uradnikova vdova, 85 let, Florijanske ulice št. 36, marasmus senilis.

V deželni bolnici:

8. novembra: Fran Rebolj, kotar, 58 let, morbus Brighii.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
10. nov.	7. zjutraj	736.6 mm.	0.0° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	734.4 mm.	1.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	735.8 mm.	-1.0° C	sl. vzh.	jasno	
11. nov.	7. zjutraj	736.2 mm.	0.0° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	734.0 mm.	1.2° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	734.0 mm.	1.6° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 0.3° in 0.9°, za 4°C in 3.7° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 7. novembra 1891.

Prejšnji teden

Bankovcev v prometu	446,688.000 gld.	(+ 829.000 gld.)
Zaklad v gotovini	247,401.000 "	(- 210.000 ")
Portfelj	204,904.000 "	(+ 4,013.000 ")
Lombard	28,858.000 "	(+ 1,076.000 ")
Davka prosta bankovčeva reserva	1,326.770 "	1,337.000 ")

Dunajska borza

dné 11. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danos
Papirna renta	91.10	—	90.80
Srebrna renta	90.90	—	90.55
Zlata renta	108.55	—	108.45
5% marcna renta	101.85	—	101.85
Akcije narodne banke	1004.—	—	1004.—
Kreditne akcije	274.50	—	271.75
London	117.85	—	117.95
Srebro	—	—	—
Napol.	9.36	—	9.36
C. kr. cokini	5.60	—	5.61
Neuška marka	57.82 1/2	—	57.90
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld.	25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	181	" "
Ogerska zlata renta 4%	103	103	40 "
Ogerska papirna renta 5%	100	100	60 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121	" "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	115	50 "
Kreditne srečke	100 gld.	185	" "
Rudolfove srečke	10	10	50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120	149	50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	222	—	" "

Tužnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes ob 9. uri zjutraj naš preljubi brat, gospod

JOSIP ZARNIK

notarski koncipijent v Vipavi

po kratki a zelo mučni bolezni, v 49. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjcega se bude v četrtek, dne 12. novembra, ob 4. uri popoldne na tukajšnji pokopališče k večnemu počitku preneslo.

Svete maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi Vipavski.

Nepozabljenega ranjcega priporočamo v bleg spomin in molitev.

V Vipavi, dne 10. novembra 1891.

Martin Zarnik,
Anton Zarnik, Boštjan Zarnik,
bratje. (981)

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena soproga, oziroma mati, gospa

Franja Lapajne roj. Šinkovec

danes dne 8. novembra, ob 3. uri zjutraj, po dolgi, mučni bolezni, v 30. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke bude v torek, dne 10. novembra t. l., popoldne ob 4. uri.

Svete maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Barbari in pri Sv. Križu na pokopališču.

Prerano umrla bodi priporočena v blag spomin in pobožno molitev. (980)

Idrija, dne 8. novembra 1891.

Valentin Lapajne, Pavla, Davorina,
soprog. hčeri.

Veletrgovina z vinom v Pulji.

Podpisanec prodaja iz svoje zaloge izvrstna črna istranska vina znamenitih kletarjev, zlasti vršerska, šmoljanska in sauvinčenska po južnih cenah in v vsaki meri, a ne izpod 56 litrov. Konkurencije se ni bati! Blagovoljna naročila pošljejo naj se

Vekoslavu Dejaku
veletrcu z vinom v Pulji. (889—10)

Več kuharic za mesto in na deželo, nujno; deklet za vsako delo, dobre službe, tudi k dvema osebama, perilo ni nikjer v hiši, 7 do 9 gld. — Več je izvedeti (984) v pisarnici Flux (v trafikli) na Bregu št. 6.

Mlad trgovsk pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika, želi svojo službo premeniti v Ljubljani ali v kakem drugem mestu Kranjske ali Štajerske. (985—1)

Pismene ponudbe vsprejema iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro 200.

Mejnarodna PANORAMA

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Odprta vsak dan od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer. — Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Ustoppnina za osebo 20 kr. 6 ustoppnic se dobi za 90 kr. Otroci 10 kr.

Od četrta dne 12. t. m. do ušete nedelje dne 15. t. m.:

I. serija: (986—1)

Hipni načrti o svetovni razstavi v Parizu in o Eiffelovem stolpu.

Novosti!

Klobuki za dame

jako elegantni, originalne Pariške in Dunajske mode, v bogati izbiri pri (878-5)

ERNESTU STÖCKL-nu.

Izdelovanje cenejših naročil po uzorcih in predelovanje starih klobukov, ukusno in ceneno.

Solidni agentje, potovalci in tudi krajni zastopniki

vsprejmo se v vsakem kraju za tovarno, izdelujočo neko povsod potrebno stvar. Provizije do 35%, potovalna dijeta 10 gld. na dan, in tudi ako so uspehi dobri, primerna stalna plača. To službo more vsakdo opravljati postranski, da ima le nekoliko znanstev. — Pismene ponudbe je poslati J. Bouček-u v Pragi, 1422-II. (967—1)

Premirano istrsko vino.

Na prodaji imam več sto hektolitrov pristnega črnega in belega vina, kakor tudi izborne vrste terana, refoska in „vin di rosa“. — Vse postavljeno na kolodvor v Vodnjan. — Natančneja pojasnila daje

Giovanni Manzin

posestnik vinogradov v Vodnjanu (Dignano) Istra. (948—3)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplivoječe sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskom kože.

Dobiva se v lekarnah.

Ta obliž dobiva se le v jednjaj velikosti po 60 kr. Zadrževaj torej L. Luser-jev obliž za turiste.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v

glavni razpošiljalnici: L. Schwenk-a lekarna (524) Meldling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbе.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Trgu na Koroškem) C. Mener; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgouci C. E. Andrien; v Idriji Josip Wardo; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Založnik tovarne za platno.

Viljem Sattner

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 20 (757-18)

priporoča za bodočo sezono po znanih nizkih cenah dobrosortovano zalogo

prtenega, modnega in manufakturnega blaga

od priproste do najfinejše vrste. Lepe novosti jesonskega in zimskega blaga za obleke, črne in v vseh drugih modnih barvah; posebnosti pristno angleškega in brnskega modnega blaga za oblačila za gospode, fanelne odeje, predlagači, navadni in salonski prostirači, preproge, angora-kožice, tkani in natisnjeni perilni barhanti i. t. d. i. t. d.

Novosti kupujejo se vsak dan.

Najnovejši modni časniki so na razpolaganje.

Blago za obleko, dvojnato široko, meter po 50 kr. in več.

M. NEUMANN

prodaja po

goldinarjev 12 goldinarjev

moderne, 90 centimetrov dolge žakete za dame, iz črne adrije, z atlasovim podšivom in dobro podvlečene.

(952—4)

Trgovsk pomočnik

vešč prodajalec za trgovino z mešanim blagom, zmožen nemškega in slovenskega jezika, želi prenesti svojo službo. — Ponudbe poslati je upravištvu „Slovenskega Naroda“.

(953—3)

Hiša

pripravna za obrt, z vrtom, na prav lepem kraju v Cerknici, poleg mnogovožene okrajne ceste, je na prodaji ali se odda v najem pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod naslovom: **Karol Klavdar** v Cerknici pri Rakeku.

(974—2)

Iščem koncipijenta

oziroma

izvežbanega sollicitatorja.

Fr. Veršec,

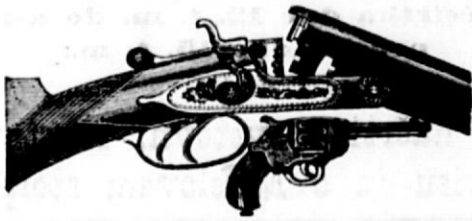
c. kr. notar v Sevnici.

(972—2)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

zdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z znakom tega zavoda.

(175—70)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Učenoa

(969—2)

vsprejemem takej v prodajalnicu z mešanim blagom. **Fran Paulin** v Šent Rupertu na Dolenjskem.

Kašlja ni več!

Staro in preiskušeno domače zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi
čebulni bonboni

ki prese- netljivo hitro uplivajo proti kašlju, hripavosti, zasli- zenju i. t. d. Že izborna sestava mojih bonbonov je porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime **Oskar Tietze** in na „čebulno znamko“, ker se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo škodljivi. — V svežnjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: **Lekar F. Kržan**, Kromerlž. Zaloge pri vseh lekarjih in trgovcih s specerijskim blagom. V Ljubljani pri: **U. pl. Trakóczy-ju**, lekarju in **L. Grečel-ju**, lekarju. (918 5)

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Pisni papir in zavitki v kasetah in zavojih. Četrtnica ali osmerka z naglavnimi okraski ali napisi. **Vizitnice**, litografirane ali tiskane (najbolj moderna oblika). **Vsakovrstne potrebščine za pisarnice ali pisalne mize**: podloge za pisanje, tintniki, podstavki za držala, obtežniki, ravniki, sušilni zvitki, pečatila iz proževine, sušilni kartoni itd. **Trgovske knjige, kopirne knjige, beležnice**, glavne knjige, ozke strazze, folijo-knjige, kvart-knjige, kazala, upisne ali povzetne knjige, knjige beležnice, beležnice za perilo. **Ljudski koledarji**, pisni in stenski koledarji, koledarji za beležke, koledarji z listki in za listnice, žepni in denarnični koledarji, patentovani stebrični koledarji, dijaški koledarji in skladni koledarji v veliki izberi. (456 2)

Kočija

na pol pokrita, nova, elegantna in lahka, je na prodaji za 320 gld. pri **Josipu Paulin-u** v Ljubljani (mejnarodna potovalna pisarna).

(968—2)

Oddati je

dva transitna skladišča

v hiši št. 42 v Spodnji Šiški, blizu državne železnice, jedno takoj, drugo l. dne januarja 1892. Več je izvedeti pri **P. Lassnik-u** v Ljubljani.

(970—2)

! Dunajski medereci !

izbornega kroja, visoke oblike, od 80 kr. do 10 gld.

NOVOSTI:

Čipkasti fiču, plastroni, ovratni prami, vlekni obšivi, chenilni tkanci, volneni tkanci in capuchoni, otroški životniki in volnene dokolenice

v bogati izberi pri

ERNESTU STÖCKL-ju v Ljubljani.

(878—6)

9000 podob

16 zvez. vez. à 10 mark, ali 256 snop. à 50 pfen.

16000 stranij

Brockhaus-ov

(936—2)

Konverzacijski leksikon

600 slik

14. natis.

300 kart

120 barvenih podob in 480 podob v črnem tisku

Dobi se pri **J. GIONTINI-ju** v Ljubljani.

Št. 20.911.

Ustanova.

(983—1)

Katarine Warnuss-ove ustanovo za vzgojo deklic v znesku 126 gld. na leto podeliti je za dōbo treh let, t. j. za 1892., 1893. in 1894. leta, dvema deklicama, ki sta ustanovnici v sorodu ali pa, ko bi takih ne bilo, dvema hčerama Ljubljanskih meščanov.

Prošnje uložiti je **do 10. decembra letos** pri podpisanem uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 9. novembra 1891.

K št. 9657 iz l. 1891.

Aviso.

Dne 1. marca 1892 vršila se bode pri c. in kr. državnem vojnem ministerstvu ponudbena razprava zaradi oddajanja gotovih vrst in materijalij iz platna in iz pavole za c. in kr. vojsko, začeni s 1. januarjem 1893.

Zaradi podrobnejših določil za to obravnavo, kakor tudi zaradi splošnih dajatvenih pogojev, opozarja se na razglas, priobčen v tem časopisu v št. 253 z dne 5. novembra t. l.

(926—1)

Od c. in kr. intendancije 3. voja.

Dobijo se pri vseh knjigotržcih.

1891 **DIJAŠKI** KOLENDAR 1892

Cena 80 kr., po pošti 28 kr.

1892 **SVENSKI** KOLENDAR 1892

Cena 26 kr., po pošti 85 kr.

Prvi slovenski SKLADNI KOLEDAR (Block) 1892

Cena 50 kr., po pošti 60 kr.

Izdala Narodna Tiskarna v Ljubljani.

DITMAR-SVETILKE

najbogatejša zaloga za vse potrebe razsvetljenja,

pri primeroma neznatni porabi petroleja največja svetilnost.

Palilnik ima svetilno moč 4 do 157 sveč.

MIZNE SVETILKE

STENSKÉ SVETILKE

VISEČE SVETILKE

LESTENCI

LAMPICE

SVETILNE

STOLPNE SVETILKE s čipkastim okriljem in SVETILKE S STOJALI

R. DITMAR, c. kr. privilegovana TOVARNA SVETILK na DUNAJI, 3/1.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

(845—5)